

La manca de docents preocupa per l'absència de substituïts i relleu

DIGNIFICAR LA CLASSE DE RELIGIÓ

CARME ESCALES

Després d'haver treballat en la banca, dedicat sempre a l'economia, la seva vida va fer un tomb. "Vinc d'una família religiosa i em vaig educar a redós d'un col·legi religiós. I quan la meua vida va fer aquell gir, l'únic que em va ajudar van ser les meves creences", relata Climent Garau Oliver, professor de religió a l'IES Consell de Cent de Barcelona.

En Climent, nascut a Mallorca, havia començat a estudiar Teologia perquè li agradava, i va decidir acabar aquests estudis. Aleshores, "el bisbe auxiliar de Barcelona Toni Vadell Ferrer em va animar a venir a Catalunya per fer-me frare. Ho vaig ser cinc anys, però al final no va quallar i vaig dir-me que seguiria cercant el meu camí, i veure què vol de mi el Senyor".

Amb els estudis eclesiàstics fets, li va sorgir l'oportunitat de fer de professor de religió. Ho va dema-

nar i va començar. El tracte humà el motiva. "Soc una persona que m'he mogut dins del món social, com a frare, molt vinculat amb els pobres i la gent que pateix, a Mallorca i a Múrcia", explica. "Sempre dic que hi ha professions que tenen un plus vocacional, com a infermera, o metge, i jo, dins del món religiós, he tingut sort de poder fer feina amb qui pateix. I, quan he volgut començar a treballar en un institut, sento que és el Senyor qui m'ha guiat cap allà. Tinc la gran sort de sentir, com si l'Evangeli fos una pel·lícula, que jo soc un dels actors que estic pel mig".

A classe de religió té una vintena d'alumnes, molts de les Filipines i de Llatinoamèrica. Tots menys un són catòlics. A principi de curs han vist l'islam, el judaisme i ara han començat amb l'hinduisme i el budisme. "Sobretot amb les monoteïstes, és important que s'adonin que tots venim d'allà mateix. Hem d'explicar que a la base de l'islam trobem Abraham i Jesús. I sobretot que entenguin que l'islam no és terrorisme, és una religió d'amor. A la pròpia Església també en tenim

molts de talibans, per això m'agrada el que diu el teòleg basc Jose Antonio Pagola: 'El problema de la Iglesia és muy fácil de solventar, es tan sencillo como volver a Jesús.'"

Garau comparteix una curiositat que ha observat en els alumnes: "Com que religió és optativa, quan tornen al seu grup s'expliquen de què han parlat. Vaig sentir com una nena filipina li explicava a una paquistanesa: avui hem parlat de l'islam. Fem una interculturalitat. Els alumnes han de créixer amb una visió espiritual. Un nen filipí em deia: 'Fins que el pare no ha beneït la taula no comencem a dinar i no me'n vaig a dormir sense que el meu pare m'hagi beneït.' I penso: això és el que aquí passava fa molts anys".

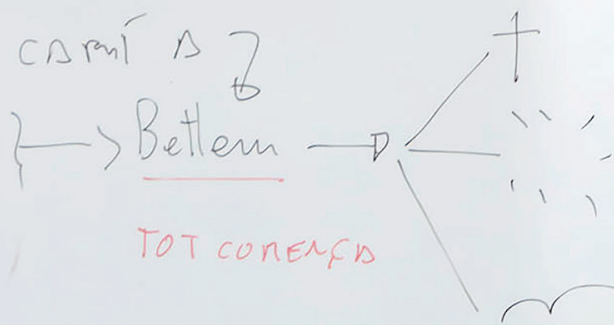
També fa classe de Cultura i Valors. "Avui he tingut dos quarts de l'ESO i hem començat a parlar del valor de la llibertat. Avui que són tan moguts, et faries creus com t'escolten, et miren i et fan preguntes, perquè els parles de coses que ningú els diu, però ells les busquen, es fan preguntes", explica.

"Jocomprenc que hi ha molts instituïts que, per qüestions polítiques,

Climent Garau és professor de religió a l'IES Consell de Cent de Barcelona.

Agustí Codinach

PREPAREM L'ADVENT

TOT CONEIXO

PASTOR - HUMILITAT

REIS -

ideològiques o el que sigui, ja no convoquen la plaça. Però hem d'intentar que això no passi. En aquest sentit, tant el Bisbat com el sindicat fan una feïnada", diu. Ell, de fet, es va syndicar convençut d'aquest suport que ell mateix ha rebut directament, i personalitza l'agraïment: "La Susana ha estat per a mi com un àngel de la guarda." Parla de Susana Vilar, la persona que està al capdavant de l'únic sindicat que vetlla a Catalunya en exclusiva des de fa trenta anys pels drets laborals dels docents de religió, l'AMRC (Sindicat de Religió i Docents Laborals). Al seu web —amrc.cat— es van publicant totes les accions que duen a terme, com ara les visites al Parlament per exposar necessitats com la que ara per ara és la més gran lluita laboral: aconseguir que els docents de religió puguin ser fixes com qualsevol altre mestre o professor que ha passat per un concurs i té una plaça definitiva.

Com a presidenta de l'AMRC, Vilar explica que sempre negocien

amb l'administració, però la major part de vegades aconseguen els seus objectius als tribunals. "L'última sentència és la que diu que el personal indefinit hauríem d'haver passat per un procés d'estabilització per ser fix." Vilar comenta que "en la darrera legislatura, es va votar al Parlament a favor d'una proposta de resolució per a la conversió dels docents laborals com a fixes en les plantilles. El govern d'ERC, però, no la va portar a terme, tot i que va ser aprovada per majoria, perquè és el Govern qui ha d'aprovar passar-la a llei o a norma. Ara és la Conselleria d'Educació la que ho té sobre la taula".

Vilar puntualitza que "hi ha una gran preocupació per la manca de professorat de religió a Catalunya. A través de les xarxes, AMRC en busca, però no és una feina que hagi de fer un sindicat, l'han de fer els bisbats. Nosaltres hem de vetllar perquè el professorat de religió tingui unes condicions dignes laborals.

Els nostres professors, quan estan de baixa, pateixen perquè no tenen substitut". La presidenta de l'AMRC també exposa que tal vegada, "si la situació laboral dels docents de religió els permetés ser fixes i no fos tan exigent el que se'ls demana per a poder exercir, sobretot la titulació per a fer classe de religió a secundària, potser n'hi hauria més".

Climent Garau compara la manca de professors de religió a la de vocacions. "L'Església es pregunta què hem de fer, però no arribem a fer res." D'entrada, ell també veu massa exigència en els estudis que es requereixen, perquè hi ha altres matèries on no s'exigeix tant. I considera un error que es pensi només en candidats joves, "hi ha persones adultes que després de fer moltes coses els agradaria ser preveres, per exemple. A Toledo hi ha un seminari per a gent major de 45 anys. Doncs amb els professors ha de ser igual. Si a les parròquies hi ha laics que col·laboren i són aptes per a dia-

Classe de Religió a ?????

ques, per què no per a professors?”, exposa.

EL SENTIT DE LA RELIGIÓ MÉS ENLLÀ DE LA FE

“A Catalunya hi ha 1.019 professors que fan religió, entre la Primària i la Secundària. N’hi ha que fan substitucions i n’hi ha que estan en més d’un centre alhora”, exposa Rafael Muñoz Melgar, delegat del Secretariat Interdiocesà d’Ensenyament de la Religió a Catalunya (SIERC), un organisme creat per la Conferència Episcopal Tarraconense (CET) el novembre de 1981, per promoure i acompanyar l’ensenyament de la religió catòlica a les escoles.

Segons un informe realitzat per l’AMRC, actualment, a Catalunya hi ha un total de 503 centres educatius que no ofereixen l’assignatura de Religió Catòlica. D’aquests, 386 són centres de primària i 117 són de secundària. I des del col·lectiu

de docents de religió recorden que l’assignatura de religió és opcional per als alumnes, però és obligació de tots els centres oferir-la. Sobre això, Rafael Muñoz precisa que “encara hi ha centres que continuen fent trampes, sobretot en algun servei territorial, de manera que impedeixen que la puguis triar”.

Montse Mena, professora de religió, que és també presidenta del sindicat Junts Docents Religió i secretària del comitè Intercentres, argumenta una de les maneres que tenen alguns centres de no oferir religió. “No és el mateix preguntar en positiu que en negatiu. Això ja condiciona, i s’ha de poder respondre sí o no de tot, tant si es vol fer religió com si s’és celíac o no se n’és. No s’ha de donar res per fet.”

Mena apel·la al dret dels alumnes a fer la classe de religió. “I a

CLIMENT GARAU
“Avui que són tan moguts, et faries creus com t’escolten, et miren i et fan preguntes, perquè els parles de coses que ningú els diu”

38 anys al costat de la maternitat vulnerable

Ajudem i oferim suport humà a la dona durant tot l'embaràs i el primer any del nadó

ES76 2100 0541 86 0200123371

 bizum 01859

www.fundacioprovida.org

 @endavantmares

Col·labora!

SUSANA VILAR
 “Els nostres professors, quan estan de baixa, pateixen perquè no tenen substitut”

MONTSE MENA
 “Quan ens respectem és quan podem conviure i si des de l'escola ho treballem, potser no hi haurà radicalitzacions”

RAFAEL MUÑOZ
 “Els centres educatius que imparteixen cultura han d'oferir religió, i nosaltres com a bisbat buscar el professorat”

l'escola pública complim un paper molt important, perquè moltes famílies no es poden permetre anar a una concertada. Per a ella, l'únic referent de Jesús, de la religió, és el mestre de religió”.

Diu que amb el pas del temps cada cop li agrada més la seva feina, i és conscient que en gran part és perquè “podem transmetre tot això als infants, si no, ningú més ho farà. I, si jo vull que es respectin les meves creences el primer que he de fer és respectar-les totes. Quan ens respectem és quan podem conviure i si des de l'escola ho treballem, potser no hi haurà radicalitzacions”.

Ella a l'aula ja ha pogut constatar com es va depurant la societat de la cultura religiosa que, per sobre de tot, és cultura. “Quan fa setze anys —els que porta ella fent classe de religió— preguntava a classe: anireu aquest diumenge a beneir la palma? Ja sabien de què els parlaves, i ho podies lligar amb Jesús i Jerusalem. Si ara ho dic, ja no tenen la vivència de què és el Diumenge de Rams. I el mateix passa quan parlaves de Nadal, torrons... Ara els falten referents, no els tenen, no tenen la vivència. I has de tirar molt més enrere.”

“Es calcula que al voltant de 600.000 alumnes surten de 4t d'ESO sense tenir coneixements de cultura religiosa. I això és un problema”, afirma de manera contundent Rafael Muñoz. “Jo vaig ser professor d'història de l'art, i com puc explicar el Pantocràtor, el Miquel Àngel, la Sagrada Família, és molt difícil si no saps què és un evangelista.” Muñoz encara puntualitza més: “El nostre genoma cultural, aquella part del nostre ADN col·lectiu on cada estat i Europa han tingut la seva herència de Roma i Grècia i 2.000 anys de cristianisme i la influència de l'islam, fa que avui el 80% del patrimoni cultural en l'àmbit d'Europa sigui religiós, i a Catalunya encara més, que neix arran del cristianisme. Els drets humans, d'on provenen? Li podrem donar mil voltes a nivell antropològic, però la realitat és aquesta, per tant, els centres educatius que imparteixen cultura han d'oferir religió, i nosaltres com a bisbat buscar el professorat.”

Com a delegat del SIERC, Rafael Muñoz explica que fa tres anys van

elaborar “materials per impartir cultura religiosa amb tres potes: filosofia, espiritualitat i antropologia i història, amb continguts que abastaven la cultura religiosa a Catalunya, el cristianisme, l'islam i la religió jueva. Però deuen estar en un calaix. Hi pot haver 50.000 confessions, però l'herència cultural prové d'aquestes tres grans religions. Que tothom entengui que no podem parlar de cultura sense parlar de religió”.

Des de l'AMRC, la Susana Vilar explica: “Com a sindicat, sempre hem apostat per la importància que té el coneixement del fet religiós per a tot l'alumnat, sigui ateu, agnòstic, musulmà, cristià o jueu. El coneixement del fet religiós és necessari a les escoles per poder entendre la cultura i els costums. A part que ajuden també a la convivència, ja que ens trobem amb una escola pública amb una diversitat cultural molt gran.”

La novetat és que la Direcció general d'Innovació, Digitalització i Currículum del Departament d'Educació de Catalunya, juntament amb la Direcció general d'Afers Religiosos del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica, han començat a treballar en un pla pilot per la incorporació de la Cultura Religiosa en les escoles i instituts. Aquest pla pilot es començarà a implementar el setembre del 2026 a 12 centres de primària i a 12 instituts de secundària. ■